

สมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวภาณี ชวัญดี

ศูนย์วิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-652-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016342

11 ๑๒ ๑๑ ๑๑ ๑๑

SCHOOL NURSE COMPETENCIES AS PERCEIVED BY SCHOOL ADMINISTRATORS
AND SCHOOL NURSES IN THE SECONDARY SCHOOL, UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS

Miss Parnee Kwundee

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-652-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารและ
ครูอนามัยโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวภาณี ขวัญดี

ภาควิชา

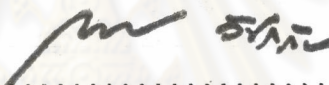
พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

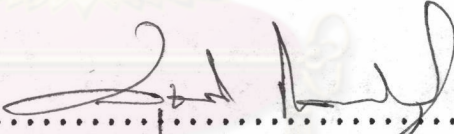
รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

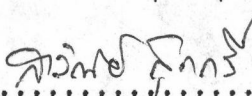

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรุณี สุรสิทธิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัญญ์ สุกกรี)

ภาณี ขวัญดี : สมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู
อนามัยโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
(SCHOOL NURSE COMPETENCIES AS PERCEIVED BY SCHOOL ADMINISTRATORS
AND SCHOOL NURSES IN THE SECONDARY SCHOOL UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS)
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์, 115 หน้า
ISBN 974-577-652-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้
ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยโรงเรียน และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ที่มีต่อสมรรถนะของ
ครูอนามัยโรงเรียนระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูอนามัยโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ
ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียน 103 คน ครูอนามัยโรงเรียน
103 คน รวม 206 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.38 นำข้อมูล
มาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ
ทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครู
อนามัยโรงเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะของ
ครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยโรงเรียนอยู่ในระดับสูง 2
ด้าน ได้แก่ ด้านสุขปฏิบัติ และด้านการบริการสุขภาพ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่
ด้านการประสานงาน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน และด้านการสอนสุขศึกษา
ตามลำดับ
2. การเปรียบเทียบสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนตามการรับรู้ระหว่างผู้บริหาร
โรงเรียนกับครูอนามัยโรงเรียน พบว่า โดยส่วนรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ ภาณี ขวัญดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พัทธนา นามวงษ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

PARNEE KWUNDEE ; SCHOOL NURSE COMPETENCIES AS PERCEIVED BY SCHOOL ADMINISTRATORS AND SCHOOL NURSES IN THE SECONDARY SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ASVISOR : ASST. PROF. PACHARA KANJANARUNA, 115 PP.

This research aimed at studying the perception on the competencies of school nurses of the school administrators and school nurses, and comparing the perception on school nurses' competencies between the school administrators and school nurses in the secondary schools under the Jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis. The researcher collected the data by using questionnaires that she herself had constructed and mailed to 206 population, 103 school administrators and 103 school nurses. Then 180 questionnaires, accounted for 87.38 percent were returned. The data were analyzed by calculating the percentages, means , standard diviations and t-test.

The results of this research were as follows :

1. The school nurses competencies perceived by school administrators and school nurses in general were at the high level. When considering each aspect, it was found that the school nurses competencies as perceived by the school administrators and school nurses were at the high level in two aspects. They were health practices and health services. The other 3 aspects at the middle level were the co-ordinating of work, the arrangements of health environment in schools, and the teaching of health education.

2. In comparison of competencies school nurses perceived by the school administrators and school nurses, it was found that in general and in each aspect there was no statistical difference at the significant level of .05.

ภาควิชา ผลิตศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *พ.ช. พ.ช.*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *พ.ช. พ.ช.*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์พิชรา กาญจนารัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเยี่ยมตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์สุชาติ โสภประยูร รองศาสตราจารย์รัชนิชา วิญญูญัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาทิ หอมสนิท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นเยาว์ ตันมณี อาจารย์นฤมล สุทธฐาน ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขแบบสอบถาม และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอธิบดีกรมสามัญศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และขอขอบคุณครูอนามัย โรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบและเก็บรวบรวมแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ อาจารย์เสาวนิต โปธิทัฬหะ อาจารย์อุบล สุขสบาย อาจารย์สุขุม ชันแก้ว อาจารย์ดารณี เกตุอุไร ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่ คุณพ่อ คุณแม่ และครู-อาจารย์ ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ	6
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย	16
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	16
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
วิธีสร้างเครื่องมือ	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	18
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	22
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิจัย	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	81
รายการอ้างอิง	84
ภาคผนวก	88
ประวัติผู้วิจัย	115

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
2	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของครูอนามัยโรงเรียน	25
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยโรงเรียน	27
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียน ด้านการบริการสุขภาพตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยโรงเรียน	30
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียน ด้านการสอนสุขศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยโรงเรียน	35
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียน ด้านสุขปฏิบัติ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยโรงเรียน	38
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียน ด้านการประสานงานตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยโรงเรียน	40
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัยโรงเรียน	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	เปรียบเทียบการรับรู้ที่มีต่อสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนด้านการจัด สิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับ ครูอนามัยโรงเรียน	45
10	เปรียบเทียบการรับรู้ที่มีต่อสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนด้านการบริการ สุขภาพระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูอนามัยโรงเรียน	48
11	เปรียบเทียบการรับรู้ที่มีต่อสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนด้านการสอน สุขศึกษาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูอนามัยโรงเรียน	53
12	เปรียบเทียบการรับรู้ที่มีต่อสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนด้านสุขปฏิบัติ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูอนามัยโรงเรียน	56
13	เปรียบเทียบการรับรู้ที่มีต่อสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียน ด้านการ ประสานงานระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูอนามัยโรงเรียน	58
14	เปรียบเทียบการรับรู้ที่มีต่อสมรรถนะของครูอนามัยโรงเรียนระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนกับครูอนามัยโรงเรียน	62

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย